

SEMANARIO YUGOESLAVO

aparece los sábados

Dirección:

Dr. V. KJUDER

Lambaré 964, D. 6. Bs. Aires

CORREO ARGENTINO

TARIFA REDUCIDA

Concesión 2466

Argent. Zadržna zakonodaja

II.

Ako daje zadruga denarna posojila, ne sme odbiti od posojene vsote nikakih provizij ali premij, nego edinole obresti, ako tako velevalo društvena pravila. Obresti ne smejo presegati več ko za 1 od sto obrestno mero uradnih bank, ki se bavijo s sličnimi posli, in se obresti tudi ne smejo zvišati tekom dobe, za katero je bilo dovoljeno posojilo. Dolžnik ima pravico poravnati svoj rolg tudi preden je zapadel in ne sme zadruga računati nikakih posebnih odškodnin za izgubljen obrest.

Od čistega in likvidnega dobička vsake poslovne dobe mora iti 5 od sto v rezervni sklad, 90 od sto pa se razdeli med člane na sledeči način:

a) Pri konsumnih zadruožah: na podlagi konsumna vsakega posameznika člana.

b) Pri produktijskih zadruožah: v razmerju izvršenega dela.

c) Pri zadruožih za nakup orožja in strojev za predelavo in prodajo izdelkov: v razmerju z obsegom izvršenih poslov vsakega člana.

d) V kreditnih zadruožih: v razmerju deležev vsakega člana.

Ostalih 5 od sto se razdele po navadi med namešence.

Tekom treh mesecev po zaključku poslovnega leta se mora sklicati redno leto občni zbor, kateremu mora odbor predložiti svoje poročilo ter bilanco. Občni zbor se mora sklicati vsaj osem dni prej in če ob napovedani uri ni navzočna nadpolovična večina članov zadruožice, se vrši uro kasneje drug občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočnih.

Zadržna pravila zabranijo glasovanje po pooblastilih; če pa v tem pogledu ne vsebuje nobene prepovedi, mora pooblaščenec biti član zadruožice, ki ne sme zastopati več ko dva člana.

Če šteje zadruga več ko 10.000 članov, se udeležijo obnega zbora samo delegati, izvoljeni od posameznih sekcij ali okoliščij glasovni pravil. Prav tako lahko pošljejo na občni zbor svoje delegate one skupine članov, ki žive daleč od kraja zborovanja.

Za pregledovanje računov izvoli občni zbor enega nadzornika in enega namestnika. Za trajno nadzorovanje poslovanja sme občni zbor izvoliti tudi poseben nadzorni odbor, ki naj pomaga odboru pri reševanju tekočih zadev. Članov nadzorne odbora mora biti dva krat toliko kakor odborikov.

Zadruga lahko vsak čas razširi polje svojega delovanja ter se lahko združi z drugimi zadruožami iste ali drugačne vrste, ako to sklene občni zbor z večino glasov in ako je to vprašanje vključeno v dnevni red. Razširjenje delokroga ali združitve zadruožice z drugo ali drugimi, se mora javiti pristojnim oblastem. Več zadrug se lahko združi v združeno zvezo, ki obhvaša potem one posle, kateri so vsena včlanjenim zadruožam skupni.

Zadruga se more veljavno ustanoviti brez notarskega akta; zadostuje, da se izstavi v dveh izvodih ustanovni akt, ki ga podpisajo ustanovniki. Ustanovna listina se mora potem vpisati v poseben register, ki ga vodi poljedelsko ministerstvo.

Da se zadruga oblastveno prizna ter dobi pooblastilo za delovanje, zadostuje predložiti oblastem seznam članov, prepis zadržnih pravil ter ugotovitev, da je društvo že ustanovljeno ter da deluje, ali pa (če zadruga še ni pričela z delovanjem) poleg dvasjetega dela podpisane kapitale pri Državni banki (Bco. de la Nación). Če je bila zadruga ustanovljena v skladu s predpisi združnega zakona, mora pristojna oblast izdati tekom 90 dni pooblastilo za poslovanje.

Moški, ki so dovršili 18. leto starosti, ter omožene žene smejo vstopiti v zadrugo brez očetovega ozioroma moževega dovoljenja ter smejo svobodno razpolagati s svojim imetjem pri zadruožici.

Ime "zadruga" (Cooperativa) ne sme uporabljati nobeno društvo ali podjetje, ki ni bilo ustanovljeno v skladu s predpisi združnega zakona. Prestopki v tem pogledu se kaznujejo z globo od 500 do 2.000 pesov in z zaprtjem podjetja.

NARODNA SKUPŠČINA RAZPUŠČENA

Volitve se bodo vršile 5. maja in nova skupščina se sestane 3. junija

Iz Beograda poročajo, da so kraljevi namestniki podpisali v sredo, 6. t. m., ukaz o razpustitvi narodne skupščine. Zgodilo se je to na predlog ministrskega predsednika g. Jevtiča.

Ukaz o razpustitvi določa, da se bodo novi narodni zastopniki volili v nedeljo, 5. maja, in nova skupščina je sklicana za 3. junija.

Poročila pravijo, da je povod za razpustitev skupščine dalo zadržanje poslanskega kluba Jugoslovanske narodne stranke. Prihodnji ponedeljek se je namreč imela pričeti proračunska razprava, pa so poslanci omenjene stranke sklenili predložiti ob tej priliki dolgo vrsto interpelacij, ki bi seveda močno zavlekle vso budžetno debato. G. Jevtič očitno ni hotel, da bi njegova vlada zgubila na ta način preveč časa, pa je zato predložil regentskemu svetu ne-

prčakovano razrešitev situacije: razpis novih volitev. Pravi mo, da je prišlo to nepričakovano, ker je imel mandat sedanjih poslancev itak zapasti letos, jeseni.

Obveščevalna agencija Havvas javlja, da je bila vest o razpustitvi narodne skupščine

Iz tega spoznanja je nastal nov položaj, ki je omogočil preokret v notranji politiki naše države. Nekdanji opozicionalni voditelji so spet zadobili popolno svobodo in širile so se tudi vesti, da bodo vstopili v vlado dr. Krošec, Spaho in nekateri drugi. Te napovedi se niso u-

koč, dočim je nekoliko razočarala one, ki so kar od danes do jutri pričakovali velikih sprememb. Ministrski predsednik je gotovo menil, da bo vlada spravila državni proračun brez posebnih težav pod streho, pa bi potem ne bilo težko počakati do jeseni.

Sedanje stanje je bilo le prehodno. Konec mu je naredila odločitev JNS, da bodo njeni zastopniki v parlamentu bombardirali vlado z interpelacijami tekom proračunske debate. Nadaljnjo čakanje torej ni imelo več smisla in prišlo je do razpustitve sedanje skupščine, konstituirane v času, ko je bil notranji položaj v Jugoslaviji povsem različen od današnjega.

Vsi oni rodoljubi, ki jim je razvoj Jugoslavije pri srcu in jim je žal za vsak mesec, ki se izlije v večnost, bodo to likvidacijo prehodnega stanja pozdravili z zadoščanjem.

Ministrski predsednik g. Jevtič pri čitanju vladne deklaracije v nar. skupščini

VOJNA V CHACU SE BLIŽA SVOJEMU KONCU?

V zadnjih dneh so Paragvajci spet zasedli nekaj utrd v Chacu, med njimi Tarairi. Sedaj utrjujejo svoje postojanke, obenem pa se tudi pripravljajo na odločilni napad proti Villamontesu. Dobrišen del ozemlja, kjer imajo Bolivijci svoje petroleške vrelce, je že v rokah Paragvajcev. Mnogi vojaški izvedenci menijo, da bo prišlo še do par večjih spopadov med sovražnima vojskama, nakar se bo vojna končala s kapitulacijo Bolivijcev.

Obe vojski se sedaj nahajata v hribovitih terenu, kjer je zdrave pitne vode v izobilici. Vojski polagoma že pozabljajo na trpljenje, ki so ga prestali na poti skozi puste chacovske kraje, kjer ni bilo niti kapljice vode.

Pri Tarairiju, ki je sedaj padel v roke Paragvajcev, je nekaj zlatih rudnikov.

sprejeta v vsej Jugoslaviji z zadoščanjem.

To zadoščanje je povsem naravno. Marseilleska tragedija je globoko pretresla vse Jugoslovane; tudi oni, ki niso bili pristaši tedanjega režima. Saj je vsem dokazala, da ima naša mlada narodna država zunanje nasprotnike, ki ne izbirajo sredstev, da bi dosegli svoj namen: razkosanje Jugoslavije.

REVOLUCIJA V URUGUAYU NI USPELA

Po prvih spopadih so se uporniki začeli umikati v Brazilijo — Glavni vodja revolucije Bazilio Muñoz ranjen — Izjave predsednika Terre

Revolucije v Uruguayu bo kmalu konec. V deželo se polagoma vrača mir, ker so se po prvih spopadih uporniki začeli umikati proti braziljski meji. Iz Ria de Janeiro že poročajo, da prehajajo urugvajski vstajši na braziljska tla, kjer jih obmejna straža razorožuje ter odpušlja v notranjost dežele.

Kakor smo že v zadnji številki pisali, so takoj spočetka vsa znamenja kazala, da revolucija ne bo uspela. Takšna gibanja v teh deželah morejo imeti uspeh le, če se revolucionarji polaste glavnega mesta oziroma, če imajo na svoji strani večino vojske. Sedanja revolucija pa je izbruhnila daleč proč od Montevidea, v notranjosti dežele, in že iz prvih poročil je bilo razvidno, da si uporniki niso znali, ali pa niso mogli zagotoviti zaveznike v vojski. Tako pa tudi niso mogli imeti velikega upanja na zmago.

Ker so tudi vojni letalci ostali zvesti vladi, je bil položaj vstajsev še slabši. Kakor je bila zagrozila, tako je vlada tudi storila: poslala je proti revolucionarjem letala, ki so bombardirala glavni stan revolucionarne "vojske". — Ena izmed bomb je pala na šotor, v katerem se je nahajal vodja Basilio Muñoz; drobec bombe ga je ranil, kakor so oblasti izvedele od drugih ranjenec, ki so ostali na liču mesta, do-

resničile, ker pač ni bil še pravi čas za to. Toliko g. Jevtič, ki je v začetku vodil v tem smislu po gajanja, kakor prizadeti voditelji sami, so gotovo uvideli, da bi pregloboke spremembe v vladi ne bile primerne, dokler ostane glede narodne skupščine vse pri starem. Predvideti je bilo namreč, da bi Jugoslovanska stranka, ki je doslej uživala privilegiran položaj, ne pozdravila takšne spremembe baš s prevelikim navdušenjem, marveč bi taka vlada naletela na odpor v narodni skupščini, kjer bi ne imela zadostne opore.

Tako se je g. Jevtič najbrž odločil, da počaka do jeseni, ko se mora skupščina itak raziti. Morda je bila iz tega vzroka tudi deklaracija njegove vlade tako sestavljena, da ni mogla izzvati v skupščini nobenih tež-

☆☆☆☆☆☆

VAŽNE SPREMEMBE V NOTRANJI POLITIKI RUSIJE

Kongres Sovjetske zveze je so-glasno odobril sklep, s katerim se uvedejo važne spremembe v notranji politiki Rusije, in sicer: uvede se tajno glasovanje, neposredna volitev parlamenta ter volilna enakopravnost med poljedelskim in industrijskim delavci. Vlada je obenem dobila pooblastilo, da pripravi potrebne spremembe v sovjetski ustavi.

Molotov je imel govor, v katerem je povedal, da bo Rusija uvedla spet vse ono, kar je v parlamentnem sistemu dobrega. Seveda ni pričakovati, da bi vlada dovolila še kakšno drugo stranko poleg komunistične, vendar pa pomenijo napovedane reforme velik napredek v notranjem razvoju Sovjetske unije.

Ker se bliža obletnica socialistične revolucije na Dunaju, se oblasti boje, da bi utegnili nasprotniki izgrede. Policija skuša to preprečiti z aretacijami. Prijetih je bilo doslej samo na Dunaju nič manj ko 5.000 komunistov.

RAZNE VESTI

Težka letalska nesreča se je dogodila pri Stettinu na Nemškem. — Potniško letalo, last. rusko-nemške letalske družbe, je skušalo v megli pristati pri omenjenem mestu. Pilot pa je po nesreči zavožil v grič tako, da se je avion razbil. Enajst od seb se je ubilo.

Odnosa med Italijo in Albanijo niso bili baš najboljši v zadnjih dveh letih. Čitatelji se bodo še spominjali, kako je tiranska vlada nameravala iskati celo zaščito pri drugih balkanskih narodih, ko je pred nekaj meseci izgledalo, da nameravajo Italijani zasedi deželo. Sedaj pa se je staro italijansko-albansko prijateljstvo obnovilo, ker je Musso lini dal nakazati albanski vladi tri milijone zlatih frankov "za bolj nujne izdatke".

Nemiri so imeli na beograjskem vseučilišču. Dijaki so se spopadli s policijo in so nanjo celo streljali; en študent je v nemirih zgubil življenje, trije so bili težko, deset pa jih je bilo lahko ranjenih. Lahko ranjenih je tudi deset policajev. — Oblasti so aretirale šestdeset dijakov, med njimi dve študentki.

KAKO SO SE DOMENILI V LONDONU

Prizadevanja za utrditev miru — Nemško oboroževanje in vprašanje varnosti — Francija in Anglija predlagata sklenitev proti nenadnim zračnim napadom

Kaj sta opravila Flandin in Laval, zastopnika Francije, na svojem obisku v Londonu?

O razgovorih, ki sta jih imela z angleškimi državniki, je bil objavljen obsežen uradni komuniké, v katerem je s prav posebno vnemo podčrtano zagotovilo, da je imel sestanek en sam namen: okrepiti mir v Evropi.

Obe vladi odobravata dosedanje delo Zveze narodov, ugotovljata z zadovoljstvom, da je na miren način razrešila več kočljivih sporov, Anglija odobrava rimske dogovore ter izjavlja, da je tudi ona zainteresirana v vprašanju neodvisnosti Avstrije, ker smatra, da je ta neodvisnost pogoj za ohranitev miru.

Anglija in Francija želita, da bi Nemčija spet vstopila v Zvezo narodov. Pripravljeni sta razveljaviti vojaške klavzule versailleske mirovne pogodbe ter priznati že izvršeno oborožitev Nemčije kot veljavno, ako Nemčija pristane na poseben varnostni pakt.

Ker se je letalstvo v zadnjih letih mogočno razvilo, obstoja dandanes nevarnost, da katera država iznenada napade drugo s svojim zračnim brodomem. Ta nevarnost bi se mogla odstraniti, ali pa vsaj občutno zmanjšati, ko bi po več držav sklenilo dogovor, da bodo skupno nastopile proti oni izmed njih, ki bi prva izvršila tak nenaden napad.

To so, v glavnih potezah, točke, glede katerih so se v Londonu domnili. Iz njih je razvidno, da posebnega uspeha londonski razgovori ni so imeli. Anglija je postala previdna in se ne mara preveč vmešavati v evropske kontinentalne zadeve. Edina točka, za katero so Angleži pokazali mnogo zanimanja, je predlog o zračnem paktu. To je zelo razumljivo, ako pomislimo, da ima Anglija zelo občutljivo točko v svojem državnem telesu: Veliki London, kjer živi na kupu preko 8 milijonov oseb — skoro ena petina vsega prebivalstva Velike Britanije.

Zadnji veliki zračni manevri na Angleškem so dokazali, da bi orjaškega glavnega mesta ne bilo mogoče uspešno braniti pred sovražnimi zračnimi napadi v slučaju vojne.

Tem huje bi bilo, ko bi se napad izvršil nepričakovano, morda celo kar brez predhodne vojne napovedi. — Sovražno brodomere more v kratkem času spustiti na London ogromne količine morilnih, vzigalnih in plinskih bomb. Groza pretresa slehernega Angleža, ko pomisli, kakšno gorje bi v takšnem slučaju nastopilo in kakšna zmeda bi nastala.

Iz teh razlogov je razumljivo, da si bodo angleški diplomatje prizadevali doseči, da se čim prej sklene pogodba, ki bi omejila možnost takšnih strašnih napadov. Pa tudi v tem je njegova previdnost velika: Anglija bi bila zainteresirana v dogovoru, ki bi obsegal, poleg nje, samo Francijo, Nemčijo in Belgijo. Za drugo, bolj oddaljene dežele, noče prevzemati nikakih obvez. Za Osrednjo Evropo in za Vzhodno Asijo bi se sklenile posebne pogodbe.

Druga važnejša točka londonskih razgovorov je vprašanje nemškega oboroževanja.

Versailleska mirovna pogodba omejuje vojaško moč Nemčije, prepušča ji imeti tanke, vojne letala itd. Vkljub tej pogodbi pa so Nemci danes močno oboroženi. Nobena izmed prizadetih držav, v prvi vrsti Francija, si ni upala nastopiti z večjo odločnostjo proti oboroževanju Nemčije, ki se je bilo pričelo že pod prejšnjim, demokratičnim režimom ter se je s podvojenim nimm nadaljevalo in se še nadaljuje pod Hitlerjevo vlado.

Zadvene določbe versailleske pogodbe so samo še na papirju, kakor so izgubile že vsako praktično veljavo tudi določbe o reparacijah. Angleži in Francozi ponujajo sedaj Hitlerju legalizacijo položaja, ki je nastal s prekršitvijo mirovne pogodbe. Nočejo pa, da bi se Nemci še nadalje neomejeno oboroževali; Hitler bi moral pristati na poseben varnostni dogovor, ki bi nadomestil vojaške določbe mirovne pogodbe.

Kako se bo Nemčija odločila, tega še ni mogoče predvideti. Iz Berlina javljajo, da Hoče Hitler v vseh potankostih proučiti londonske predloge, preden se odloči, kako in kaj bo Nemčija odgovorila.

ARGENTINSKE VESTI

Spor v vladajoči stranki pokrajine Buenos Aires

Med nacionalnimi demokrati najvažnejše argentinske pokrajine je izbruhnil sedaj hud spor, ki se je že dalj časa kuhaj in čegar vzroki so idejna nesporazumljenja v stranki, ki ima v prov. Buenos Aires vsoblast v svojih rokah. Gre se v bistvu za dve skupini, kateri sta se že dolgo in na tihem borili med sabo, dokler ni spor sedaj z vsobilo silo izbruhnil na dan: eno izmed teh skupin, ki ima bolj demokratično tendenco, vodi dr. Moreno, drugo pa, ki velja celo med konservativci za preveč konservativno, vodi intendat Avellanede Barceló.

Konservativna struja je že par krat skušala izpodrinuti dr. Morena, a se načrti niso obnesli, ker ima mož mnogo vpliva ter pristašev v stranki. Zato se je izjalovil tudi na never, ki ga je pripravil intendat Barceló, ko je zahteval razveljavljenje volitev v Avellanedi, češ da se niso vršile svobodno. Poteza je bila usmerjena proti dr. Morenu, ker je bil on pokrajinski notranji minister in torej odgovoren za volitve.

Takrat pa spor se ni bušnil na dan. Morenovi nasprotniki so iskali drug povod in so ga našli. Med pokrajinsko komisijo za gradnjo cest in med ministrom za javna dela je prišlo do spora radi ceste v Mar del Plato. Spor je minister razrešil na zelo enostaven način: člane komisije (katere je bil imenoval dr. Moreno, ko je bil še minister za gradnjo) je kratkoma razrešil njihovih dolžnosti in... plač. Postavil jih je na cesto.

Dr. Moreno se ni dal kar tako ugnati; svojega zastopnika je poslal k guvernerju Martinezu de Hoz ter mu dal sporočiti, da izstopi iz vlade, če guverner ne prekliče odpuščanja članov komisije za gradnjo cest.

Guverner, ki je pod vplivom Barcelója, tega ni hotel storiti. Dr. Moreno je podal ostavko in njegovemu zgledu sta sledila tudi finančni minister ter načelnik pokrajinske policije.

Konservativna struja je že mislila, da se je srečno iznebila dr. Morena in njegovih pristašev, ni pa računala s tem, kakšno stališče bo zavzela stranka. V sredo je bilo sklicano vodstvo, ki je z ogromno večino sklenilo prekiniti sleherni

vez z vlado pokrajine Buenos Aires. Dogodek je velike važnosti v notranji politiki Argentine, ker je gotovo, da se konservativna struja ne bo potuhnila in bo tako nastal razkol med nacionalnimi demokrati vprav v času, ko se radikali spet zbirajo v trdne vrste pod vodstvom dr. Alvearja.

Neveščna propaganda

V mnogih buenosaireških "colectivos" si mogel še do pred nedavnim videti letake in karikature, s katerimi so lastniki teh modernih mestnih vozil skušali pridobivati med občinstvom pristaše za boj proti monopolu prometnih sredstev v glavnem mestu republike. Mestna uprava, ki je bila v tej stvari prizadeta (saj je ona izdelala načrt za "koordinacijo" transportnih sredstev v Bs. Airesu), se je spomnila, da imajo "colectivos" koncesijo za prevažanje potnikov, nimajo pa koncesije za hujškanje občinstva proti mestni intendanci. Iz te ugotovitve se je porodil ukaz, ki ga je dobilo prometno ravnateljstvo: zapleniti vse "colectivos", v katerih so neveščni letaki.

Takoj prvi dan so zastopniki oblasti "zaplenili" dolgo vrsto vozil. Lastniki so morali poslati posebno deputacijo k prometnemu ravnatelju, da so jih dobili nazaj. Seveda so morali obljubiti, da bodo pridni. Lek je torej pomagal.

Delo v Chacu

Iz raznih virov poročajo, da v argentinskem Chacu iščejo delavce za gradnjo železnice in pa posebno še za bombažno žetev. Pretekli teden so v Novem pristavišču v Buenos Airesu zbrali 150 brezposelnih, ki so se oglasili, da grejo graditi železniški tir v omenjeni teritoriji.

Za bombažno žetev se je ustanovila komisija, ki ima nalogo preiskovati potrebne delovne moči. Komisija obljublja, da bo žetev skrbno nadzorovala ter pazila na to, da ne bi kakšen brezvesten delodajalec izkoriščal delavce. Obrnila se je tudi s posebno prošnjo na vlado po krajine Santa Fe, naj bi dovolila, da se tudi v tej provinci nabira delavce za v Chaco. Prošnjo je bilo seveda ustreženo in bo propagando delal sam pokrajinski Delovni urad.

Valerio Godina
KONSTRUKTER
zdravstvenih naprav
Konstrukcije, popravila in
preuredbe vseh vrst

Velika izbira modernega
mozaika

U. T. 59 Paternal 1925
12 de OCTUBRE 1906 Bs. Aires

KROJAČNICA "TRIESTINA"

Izdeluje obleke iz prvostnega blaga
po zmernih cenah. Pridite in prepričajte se! Velike olajšave pri plačevanju.

Franc Melinc

Baúnes 187 (vogal Paz Soldán)
Bs. Aires — U.T. 59 Paternal 1262

Novi notranji davki

Dasi je zakon o novih notranjih davkih že stopil v veljavo, se cigarete, žigice, pivo itd. prodajajo še vedno po prejšnjih cenah. Temu se ne smemo čuditi; zakon namreč določa, da se davek pobira pri proizvodjalcih in torej niso bile od poviška prizadete zaloge pri trgovcih na debelo in drobno.

Finančni minister pa je sedaj tudi za te zaloge določil rok, do katerega se sme blago prodajati s prejšnjim davkom; rok ni za vse predmete enak.

Za vse vrste tobaka in za žigice je določen 1. marca; za pivovarniške potrebščine ter za koncentrirane esence in proizvode za izdelavo likerjev — 15. februarja; za cigarete pa 20. maja. Po tem dnevu bodo morali trgovci plačati razliko davka.

Dr. Alvear vodja radikalov

V ponedeljek so se zbrali zastopniki radikalne stranke iz glavnega mesta in vseh provinc republike na zborovanju ter so z veliko večino glasov izvolili dr. Alvearja, bivšega predsednika Argentine, za voditelja stranke.

Napad na delavsko zborovanje

Na trgu Espana v Santa Fe se je v nedeljo vršilo zborovanje, ki ga je sklicala krajevna delavska zveza in čegar namen je bil protestirati proti preganjanju s strani policijskih sekcij, ki imajo namen skrbeti za takozvani "socialni red".

Tekom zborovanja je neki mlad človek vrgel med zborovalce smradno bombo, nakar je začel bežati, kar so ga noge nesle. Njegov beg so krili trije njegovi pajdaši, ki so prav močno streljali iz samokosov. Med zborovalci je nastala seveda velika zmeda. Dva delavca, ki sta pomotoma menila, da spadata v nasprotna tabora, sta se v zmešnjavi spopadla z noži in si prizadejala tako hude rane, da sta na poti v bolnišnico izdihnila. Štiri osebe pa so bile ranjene od strela, ki so jih sprožili napadalci. Policija je izvršila več aretacij in je prepričana, da so napad organizirali tamošnji fašisti.

Restavracija "TRENTO - TRIESTE"

Točna postrežba in nizke cene. — Igrišče za krogle. — Prostori pripravljeni za svatbe. — Domača godba.

Rojakom se priporočata

**Josip Brišček in
Jakob Gjadrinovac**

AVELINO DIAZ 1754 — Bs. Aires
(Dve kvadri od parka Chacabuco)

ROJAKI!!

PRI ŽIVCU

v znani restavraciji, boste najboljše postreženi.

ZBIRALIŠČE SLOVENCEV.

Lepi prostori, pripravni za svatbe — Prenosišča \$ 0.70

Za obilen obisk se priporočaj cenj. rojakom lastnik

EMIL ŽIVEC
PATERNAL: Osorio 5085

ALBERT BELTRAM

priporoča cenj. rojakom svojo trgovino črevljev, šolskih potrebščin in tobakarno. Ima veliko izbero copat in nudi najbolj ugodne cene

Dto. Alvarez 2288, esq. Trelles

Prireditev za otroke

se bo vršila v nedeljo, 17. februarja, v prostorih "Tabora", ul. Paz Soldán 4924. Naši najmlajši igralci, deklamatorji in pevci se že pridno pripravljajo na ta dan. Na prireditvi se bodo razdelila tudi sprichevala onim šolarjem, ki so letos posejali tečaje v Villa Devoto, obenem pa se bo izvršila otvoritev šole na Paternalu.

Starši, pripeljiti svoje otroke na prireditev, ki je namenjena njim!

Senator dr. Correa umrl

V soboto je preminul v Buenos Airesu dr. F. E. Correa, zastopnik naprednih demokratov v senatu. Bil je eden izmed uglednih argentinskih politikov in vnet zagovornik svobode in demokracije. Imel je 56 let.

Himen

V cerkvi sv. Juliane sta se poročila rojakinja Ivanka Šloeselj iz Sobonj pri Il. Bistrici, ter rojak Alojzji Vičić, iz Soz pri Il. Bistrici. Kumuvala sta Fran Šloeselj in Anton Vičić.

Svatba se je vršila v hiši g. Ognja, ki je dal vse skrbno pripraviti v znak priznanja mladi nevesti za njeno zvesto službovanje v njegovi hiši. Svatbe se je udeležilo veliko tovarišev in prijateljev mlade para; potekla je v najlepšem razpoloženju.

Ivanki in Lojzetu želimo vso srečo v novem stanu!

Izseljensko društvo „Tabor“

Občni zbor

V nedeljo, 24. februarja t. l., se bo vršil v društvenih prostorih, ul. Paz Soldán 4924, 1. rejni občni zbor društva. Začetek ob 5. uri popoldne. V slučaju, da bi občni zbor ob tej uri ne bil sklepčen, se bo občni zbor vršil uro kasneje in bo, glasom pravil, sklepčen ob vsakem številu navzočih.

Dnevni red:

1. Otvoritev
 2. Tajnikovo poročilo
 3. Blagajnikovo poročilo
 4. Gospodarjevo poročilo
 5. Poročilo preglednikov in glasovanje o absolutoriju
 6. Poročila načelnikov šolskega — godbenega — dramskega in pevskega odsega
 7. Volitev odbora in preglednikov
 8. Volitev razsejnikov
 9. Slučajnosti
- Opomba: Važnejši predlogi članov se morajo javiti odboru vsaj osem dni pred obnim zborom. Volilno in glasovalno pravico ima vsak redni član, ki je v redu s članarino, vstevši februar.

Odbor.

V torek in petek bodo pevske vaje. — Pevovodja.

Jutri zjutraj "pik-nik" v Anchoreni. Izletni prostor "Recreo Pescadores."

HOTEL PENSION VIENA

SANTA FE 1938 BUENOS AIRES
U. T. 44 Junca! 5207

Oddajajo se lepe zračne sobe z zdravno in domačo hrano od \$ 2.— dalje.

POSTREŽBA PRIJAZNA
Posamezen obed \$ 0.70

DOBRE ZVEZE NA VSE STRANI
Rojakom in rojakinjam se priporoča

E. KRAVANJA

Z MIRMIM SRCEM SE LAHKO ZATEČETE

ZASEBNO KLINIKO

Calle Ayacucho 1584 U. T. 41 - 4985 Buenos Aires

V VSAKEM SLUČAJU

KO CUTITE, DA VAM ZDRAVJE ZDRAVNIKE IN NAJMODERNAŠI KLINIKI SPECIALIZIRAN NI V REDU. NAŠLI BOSTE V NEJŠE ZDRAVSTVENE NAPRAVE

UPRAVITELJ NAŠ ROJAK DR. K. VELJANOVIĆ

NAŠA KLINIKA JE EDINA SLOVANSKA KLINIKA. KI SPREJEMA BOLNIKE V POPOLNO OSKREBO, IN SICER PO JAKO ZMERNIH CENAH. IZVRŠUJEMO TUDI OPERACIJE

POSEBEN ODDELEK ZA VSE ŽENSKE BOLEZNI IN KOZMETIKO

Sprejemamo od 14. do 20. ure.

DROBNE VESTI

Dva nevarna zločince so usmrtili na elektr. stolu v Združenih državah. Umorila sta v preteklem letu nič manj ko pet oseb, izvršila preko 20 roparskih napadov ter celo vrsto ugrabitev.

Morski roparji še vedno strašijo v kitajskih vodah. Prejšnji teden so napadli potniško ladjo "Tungsau" Tri dni je bila ladja v njihovi oblasti. Zapustili so jo šele, ko so se bližale angleške vojne ladje. Roparji so odnesli raznih reči v vrednosti od 4.000 mehiških dolarjev.

Na Turškem bodo imeli 1. marca volitve. — Kemalova republikanska ljudska stranka je sklenila, da ta krat vključi v svojo kandidatno listo tudi nekatere zastopnike Grkov, Armencev in židov. To je prva koncesija, ki jo pod Kemalovim režimom dajo Turki nemuslimanskim manjšinam.

Italijani se boje, da bi izgedom na otoku Kalymnosu mogli slediti še upori grškega prebivalstva na drugih otokih Dodekaneza, pa je za to vojaško zasedla vse bolj važne naselbine otočja. Iz grškega vira poročajo, da je neka italijanska križarka namenoma zavozila v malo jedernico, na kateri so se nahajali begunci iz otoka Kalymnosa, ter jo potopila.

Na smrt je bila obsojena 72-letna Madžarka Ivana Nagys, obdolžena, da je svojega moža zastrupila; podobnega zločina je bilo osumljenih še osem drugih žensk, a sta bili le dve obsojeni, ostale pa oproščene.

Strašen vihar so imeli v Palestini; povzročil je ogromno škodo in tudi veliko število človeških žrtev. V enem samem kraju, v Nabluseu, je poplava, ki jo je povzročilo neurje, odnesla trideset oseb.

Glavni odbor Mednarodne letalske zveze je sklenil, da se bo njegova prihodnja seja vršila meseca septembra, in sicer v Jugoslaviji. Sklepali bodo o organiziranju velikega mednarodnega poleta okoli sveta.

ZNAK STARANJA

V splošnem lahko rečemo, da je 40. leto tista doba, ko se pričnejo neizogibni procesi staranja, a znano je tudi, da so mnogi ljudje, ki se ohranijo do najvišje starosti telesno in duševno čudovito čili in jim sile ne popuste. K temu pripomore to, če si vedo ohraniti zanimanje za svoje okolje in delovno področje, če so redno zaposleni in se izogibljajo mislim na starost.

Angleški časopis "Reader Digest" navaja nekatere določne znake resničnega staranja, ki jih lahko vsakdo opazuje na sebi. Če opaziš da se pretežni del tvojih misli bavi s preteklostjo namestu s prihodnostjo, če pričneš šariti po spominih, namestu do bi delal načrte za bodočnost, tedaj je to nepobitni znak, da se staraš. Kdor hoče ostati mlad, naj se s preteklostjo bavi čim manj.

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Nepotrebno

— Prijatelj! Kakšen pa si vendar? Glava ti je vsa krvava, na očeh ima vse polno krotovic... Ali hočeš, da te spremim dorečev?

— Ni treba! Saj prihajam od doma.

VREDNOST DENARJA

100 dinarjev	8.30
100 lir	32.90
100 šilingov	72.00
100 mark	155.00
1 funt št.	19.10
100 fr. frankov	25.00
100 čsl. kron	16.80
100 dolarjev	388.00

Zobozdravnika

Dra. Dora Samojlovich de Falicov

Dr. Félix Falicov
Dentista

Trelles 2534 - Donato Alvarez 2181
U. T. 59 La Paternal 1728

Hotel Balcánico

LASTNIK ANGEL VELJANOVSKY

25 DE MAYO 724

BUENOS AIRES

ZDRAVE IN ZRAČNE SOBE ZA POSAMEZNE GOSTE
IN ZA DRUŽINE. PROVRSNA POSTEREŽBA
IN ZMERNE CENE.

DARUJEM

povečano sliko v barvah za vsakih 6 fotografij, ki stanejo od \$ 3 dalje. Naš atelje je odprt tudi ob nedeljah in praznikih

JUGOSLOVANSKI FOTOGRAFSKI ZAVOD "SAVA"

Sava Jovanović — San Martín 608, Buenos Aires

SLOVENCİ DOMA IN DRUGOD

VESTI IZ DOMOVINE

KAKO SE GODI NEMCEM V JUGOSLAVIJI

Eden izmed znankov, ki jasno govorijo, kako postopajo države z narodnimi manjšinami, ki so vključene v njihove meje, je manjšinsko šolstvo. V tem pogledu se Nemci v Jugoslaviji pač ne morejo pritoževati.

Nemški "Kulturbund" v Novem Sadu je izdal statistiko, po kateri je v Jugoslaviji 620 nemških ljudskih šol, 1 sol ter 188 višjih ljudskih šol, 1 preparandija, 4 strokovne šole in 32 otroških zabavišč. Največ nemških šol je v Vojvodini, na drugem mestu pa je dravska banovina. Slovenci na Koroskem, bi bili srečni, če bi uživali take šolske ugodnosti, kakor jih uživajo Nemci v Jugoslaviji. Še huje pa so prizadeti Slovenci v Julijski Krajini, kjer nimajo niti ene slovenske šole, kljub temu, da se Italija tako rada ponaša s svojo tisočletno kulturo.

STRAŠEN ZLOČIN

Trideset let stara Franciška Planinškova je izvršila v Zgornji Šiški strašen umor. S sekuro je ubila Ivana Struklja, doma iz Sempasa na Gorškem, s katerim je živela v dijem zakonu, odkar se je bila ločila od svojega moža.

Ko so odkrili zločin ter ubijalko aretirali, je izpovedala, da se je s Strukljem zadnje čase pogosta kregala zaradi otroka, ki ga je imela še od svojega prvega moža. Če se je od svojega prvega moža, je Strukelj le oglasil v jokom, je Strukelj že začel zmerjati in kleti. Tako je bilo tudi usodnega dne. Okrog sedmih se je otrok zbudil in zajokal. Strukelj je začel preklinjati, da hoče mir. Sporekla sta se in tedaj je Planinškova v jezi zgrabila sekuro ter zamahnila po njegovi glavi. Pod je bil takoj okrvavljen in tudi mnogo perila je namočila v kri. Morilka je hotela zločin prikriti, poribala je tla, zavlekla truplo pod posteljo, namočila perilo ter se odpeljala s kolesom v mesto. Tekom njene odsotnosti so sosedje, ki so bili opazili krvave madeže, vdrli v stanovanje, zapazili, kaj se je zgodilo, ter obvestili policijo. Ko se je Franciška vrnila, so jo zgrabili policaji.

Oblasti menijo, da izpoved Planinškove ne odgovarja resnici, ker mnogo okoliščine kažejo, da je bil Strukelj najbrž umorjen v spanju. Strukelj je imel v Sempasu ženo in otroka, od katerih je živel ločeno.

BOLGARSKI PEVCI V LJUBLJANI

Gibanje za udržitve prijateljskih vezi med Jugoslavijo in Bolgarsko ima tudi med Slovenci prav veliko vnetih pristašev. Pred par meseci so ljubljanski pevci šli gostovat na Bolgarsko ter so bili v Sofiji in drugih mestih prav prisrčno sprejeti. V drugi polovici decembra je pa v Ljubljani gostoval bolgarski pevski zbor "Gusla" iz Sofije, ki je eden najboljših pevskih zborov v Bolgariji. Koncert, ki se je vršil v veliki unionski dvorani, je bil zelo dobro obiskan.

Banco Argentino

DE AHORRO Y EDIFICACIONES

Prodaja vozne listke za v Jugoslavijo in Italijo

ter iz teh držav v Južno Ameriko za vse parnike in po najbolj ugodni tržni ceni ter daje v to svrhu hitre in liberalne kredite brez povišane kupne cene. Izvršuje hitro, solidno in varno ter po najbolj ugodnih tečajih.

DENARNA NAKAZILA

Sprejema VLOGE NA HRANILNE KNJIZICE
Vprašajte za pojasnila ustmeno ali pismeno pri banki-prijatelju:

Banco Argentino

DE AHORRO Y EDIFICACIONES

CORRIENTES 562 BUENOS AIRES CORRIENTES 562 BUENOS AIRES

Z LJUBLJANSKEGA VSE- UČILIŠČA

Na ljubljanski univerzi je sedaj 1813 slušatelj, ki ustvarjajo marljivo in živahno življenje. Slušatelji in slušateljice redno obiskujejo predavanja profesorjev. Na novo je bilo za jesenski semester vpisanih 454 slušatelj in slušateljice, to je 141 manj kot leto poprej. In posamezne fakultete se slušatelji delijo tako: filozofska 501, med njimi je deklet 246; teološka 160; juridična 604, med njimi je 54 deklet; medicinska 144, med njimi je 40 deklet; tehnika 404, med njimi je 16 deklet. Po veri je na univerzi 50 pravoslavni, 10 protestantov, 2 brez konfesije, 3 muslimani, 4 židje, ostali pa so katoličani.

ZALOSTEN DOGODEK NA SV. VEČER

Na sveti večer je v vasi Mali Ban pri St. Jerneju na Dolenjskem orožnik do smrti zabodel Drdika Franca iz Velikega Bana, ki se je upiral aretaciji. Brdik je bil pred 3 leti obsojen na 5 mesecev zapora, vendar se je ves čas znal spretno skrivati, da mu ni bilo treba sedeti. Na sveti večer pa sta ga dva orožnika zalotila doma. Aretaciji se je uprl in bi skoraj užugal oba orožnika. Po nesreči ga je eden od orožnikov zabodel v trebuh.

EKSPORT ŽIVIH DIVJIH ZAJCEV

Zajce love z mrežami v okolici Jakovca v Medjimurju. Tamkajšnji lovcu prireajo love na divje zajce brez pušk, samo z mrežami. V mreže naženejo zajce in jih nato žive polove. Ujete zajce pošiljajo v kletkah v inozemstvo, zlasti na Holandsko. Zadnjič so pri enem samem lovu ujeli nad 200 divjih zajcev.

TURKI IZGANJAJO POTOMCE PRISELJENIH TUJCEV

V Dubrovnik je prispela iz Turčije spet neka izseljenska rodbina, čije predniki so se izselili v Turčijo že pred kakimi 150 leti. V dobi nekaj mesecev je to že peta izseljenska rodbina, ki so jo turške oblasti vrnilo domov. Predniki teh družin so se izselili v Turčijo v dobi razpada nekdanje dubrovniške republike in niso prosili za turško državljanstvo. Po novih zakonih pošiljajo turške oblasti v staro domovino vse priseljence, ki nimajo zemljišč ali kakih drugih nepremičnin ne glede na to, kako dolgo že živijo na turškem področju. V zadnjih letih priseljenci v Turčiji sploh ne dobijo več državljanstva. Jugoslovanski državljani v Turčiji sose bavili največ z obrtjo. Reveži, ki se vračajo v domovino svojih prednikov, govorijo samo turški, grški in nekateri tudi za silo francoski. Vsi bodo padli v breme javnega skrbstva, ker jim doma ni moč goče najti zaslužka.

FOTO "DOCK SUD"

Darujem za vsakih šest slik eno sliko v barvah

MARKO RADALJ
Specialist v modernem slikanju.

Facundo Quiroga 1275. Dock Sud

VESTI S PRIMORSKEGA

Veliko dima za košček kruha

Te dni je bila na letališču v Mirnu razdelitev darov revežem iz Mirna, Vrtojbe in Standreža. Vojvoda d' Aosta je izrazil svojo posebno željo komandantu mirenškega letališča, da obdaruje tamkajšnje reveže v njegovem imenu. V zameno je goriška fašistična federacija poklonila v znak priznanja letalcem ogromno sliko duceja. Ta podelitev se ni vršila seveda brez ceremonij. Majnkal je le še amfiteater k kateremu bi, kot so nekdo v Rimu cazarji, sitili množice s kruhom in igrami. Kako so izbirali in zbrali iz naših vasi reveže nam ni znano. Zgleda pa, da so bili obdarovani v prvi vrsti fašisti sami, kot po stari navadi — V vse vasi se je s tem načinom pomoči naselilo največje "blagostanje"...

Gorje mu, ki ga preganjajo!

Niti eden izrazitih antifašistov, kar jih je bilo spuščenih iz ječ po amnestiji, ni ostal danes svoboden. Vsi so morali ali na otoke, ali pa so pod najstrožjim policijskim nadzorom.

Pred časom so, kot smo poročali, zopet aretirali in zaprli Petra Nardina iz Vrtojbe, ki je bil amnestiran. Odsedeti bi moral deset let ječe radi protifašističnega delovanja. Sedaj so ga obdolžili, da je on obesil na Oslavju, kjer je bil zaposlen pri delih velikega spomenika padlim — protifašistično zastavo. Odpeljali so ga v koprsko zapore, kjer je še danes in pričakuje, da bo v kratkem prišel pred posebno sodišče. V njegovo krivdo vsi zelo dvomijo in so prepričani, da mu je zločin podtaknjen. Že glede na to, ker ga je prejšnja ječa popolnoma zlomila in mesto zdravega fanta vrgla telesno popolnoma skrušenega človeka na cesto, je popolnoma nemogoče, da bi se loteval novih protifašističnih akcij. Poleg tega je delal na Oslavju skoro med samimi Italijani in je bil tako stalno nadziran. Njegova družina, zlasti bratje so pahnjeni s tem v veliko nesrečo, ker izvajajo tudi nad njimi oblasti vsemogoč teror, bratje pa ne morejo dobiti nobenega dela.

Katoliška tiskarna zaprta

Za božične praznike je goriška kvestura sporočila "Katoliškemu tiskovnemu društvu", da ne bo dobilo več koncesije za katoliško tiskarno v Gorici, katera bo po novem letu zaprta. Zaradi tega je podjetje moralo odpovedati službo vsem nameščencem in delavcem. Kaj to

pomeni, ve vsak, ki pozna razmere. Zato ni čudno, če so delavci na glas jokali, ko so slišali to novico.

Knjige Mohorjeve Družbe še niso izšle ker doslej še nobena knjiga ni odobrena od cenzure.

"Danica" in drugi slovenski kalendarji ne morejo med ljudi in nihče ne ve, kdaj bodo mogli. — Vsekakor pa dobra katoliška knjiga v slovenskem jeziku in slovenska božja beseda edina vzdržujeta krščansko moralo med Slovenci spričo splošne razbrzdanosti, ki se šopiri okrog in okrog.

"Prometni mir" v Trstu

V Ameriki, Angliji itd. so v zadnjih letih preizkusili in proučili že mnogo načinov, kako bi zmanjšali šum in ropot velikega uličnega prometa. Prepovedali so ponekod po dnevi, posebno pa ponoči, vsem vozilom uporabo hup, zvoncev itd. da ne bi preveč vznemirjali živcev meščanov. Te "mirovne ukrepe" so pričela prevzemati tudi druga mesta, ker so se v večini slučajev obnesli. Tudi v Italiji so to s popolnim uspehom uvedli v Rimu, a sedaj hočejo uvesti še v Trstu, ki ne mara zaostati v nobenem oziru za svojimi "bratskim" mesti. Vendar, pa zgleда, da so slavni tržaški možje prišli prepozno s svojo novotarijo, ker prometni mir v Trstu že več let stalno narašča. — Tržacami sami bi bili bolj zadovoljni, da bi se v mesto zopet povrnil nekdanji prometni nemir, da bi mesto zadobilo svoje nekdanje živahno lice in da bi dobili vsi brezposelni nazaj svoje, vzled prevelikega prometnega mira, zgubljenno delo.

(ISTRA)

Fašistični tribunal deluje tajno

Dan na dan se vrše procesi proti antifašističnim skupinam, ki so spročičo razmer vedno številnejše. V delovanju posebnega sodišča lahko vidimo gibanje antifašizma v Italiji sami, kjer nastopa vedno bolj organizirano in enotno. V zadnjem času so zlasti številni procesi proti onim, ki so nastopali proti plebisitu in organizirali odpor. Navadno štejejo take skupine po nad dvajset ljudi obojega spola. Zgleda pa, da se je fašizem ustrašil svojega dela in da se boji odpora, kajti za sedanja sodišča se vrše sedaj v največji tajnosti. Dočim so časopisi včasih poročali zelo podrobno, se danes omejujejo le na ugotovitve števila obtoženih, obsojenih, na število let in na navedbo predmeta obravnave, ki se navadno označuje z besedami "sobillatori antinazionali" — protidržavni hujskači. Tudi mnogo naših ljudi pride od časa do časa pred to sodišče, a mi le redko zvemo za njih usodo.

Letalka Amelia Earhardt s svojim možem in film. zvezdo Mirno Loy pred znamenitim poletom s Havajskih otokov v Oakland

Tri nove konfinacije

Okrog 30 let stari mesar Ivan Bukovec in študent Jože Valentičič, star šele 18 let, sta bila aretirana 6. decembra, skoraj istočasno kakor Jakob Rutar, v Čadri nad Tolminom. Karabinerji so ju odvedli najprej na tolminski komisariat, od koder sta bila po daljših zaslišanjih odposlana v Gorico v goriške preiskovalne zapore. Pred dnevi sta bila postavljena pred prefekturno konfinacijsko komisijo, ki jima je brez vsakega zaslišanja in, ne da bi se smela zagovarjati, prisodila po 5 let konfinacije. Trenutno se ni znano, kam ju bodo odpeljali.

Kakor znano, so Rutarja rešili njegovih tovariših, ko sta ga dva karabinerja baš peljala iz Čadre v Tolmin. O vzrokih konfinacije obeh tolminskih fantov krozijo različne govorice. Pričetkom septembra je prejel Ivan Bukovec neko pismo iz Firence, ki mu ga je baje poslal neki njegov znanec. V pismu ga je prosil za 500 lir posojila. Pismu pa je bil baje priložen tudi listek za Valentičiča. Ko je poštar prinesel pismo v Bukovecovo hišo, so hkratu z

njim vstopili v Bukovecovo stanovanje tudi policijski agentje. Od sestara, ki je pismo prevzela od poštarja, so zahtevali, naj ga odpre. Ker je oklevala, so ga sami odprli, si ga dali prevesti in nato takoj aretirali Ivana Bukovca in nekaj kasneje še Jožeta Valentičiča. Kakor zatrjujejo ljudje, jima je bilo pismo podtaknjeno. Jože Valentičič je študiral na tolminski gimnaziji, kjer je že dovršil pet razredov.

Tako so konfinacije naših ljudi spet v najširšem obsegu na dnevnem redu, dasi je ministrski predsednik Mussolini že 1. 1932, ko je režim ob 10-letnici fašističnega pohoda na Rim razglasil amnestijo, izjavil, da bo vlada spontano uknila vsa konfinacijska taborišča. Oblasti so konfirale nekoga čelvarja iz Il. Bistrice, katerega ime nam je do sedaj še neznano. Vzrok konfinacije je v zvezi z izgonom župnika Tabackyja. Konfinirani čelvar je namreč osumljen, da je baje hvalil izgnanega župnika in odločno žigosal postopanje oblasti ob tej priliki. Kam je bil konfiniran nam ni znano.

KROJAČNICA

P. CAPUDER

se priporoča cenjenim rojakom
Buenos Aires, Billinghurst 271 dpt. 2
(višina ulice Cangallo 3500)

TOVARNA MOZAIKOV

Specializirana v vseh vrstah mazaika — Imitacije marmorja

TEODOLINDO RODRIGUEZ

Koncesionar portlandskega cementa "SAN MARTIN"
SKLADIŠČE GRADBENEGA MATERIJALA

Anasco 2763 U. T. 59-1925
BS. AIRES Postaja Paterna

Expreso „GORIZIA“

Najstarejše prevozno podjetje za mesto in na vse strani dežele Zmerne cene in solidna postrežba
FRANC LOJK

Calle Bompland No. 709
Začetja pri ul. Dorrego 931, višina Trunvirato 1500
U. T. 54 Darwin 5172 ir. 2094

Klinika "SLAVIS"

RAVNATELJ: Dr. D. CALDARELLI
UPRAVITELJICA: Dra. R. IVANOVIĆ

Prvi pregled
brezplačen

Zmerne cene
in olajšave glede plačevanja

Govorimo jugoslovanske jezike

NOTRANJE BOLEZNI

Zdravimo bolezni želodca, črevesja, pljuč, jeter, ledvic, srca, revmo in splot vse notranje bolezni.

SPOLNE BOLEZNI

Kapavico, sifilis, vnetja in oslabelost zdravimo po modernem in sigurnem nernškem načinu.

ŽENSKÉ BOLEZNI

Bolezni maternice, jajčnikov, neredno perilo in vse ženske bolezni. Posebna sprejemna soba in poseben ambulanzorij za ženske.

SAN MARTIN 522, II. nadstr. - U. T. 31-1619

BAR-RESTAVRACIJA "ZEPPELIN"

25 de MAYO 722 U. T. 31-3977
Izvrstna godba od 3. pop. do 1. po polnoči. Odprto podnevi in ponoči

Pivo iz sodov in v steklenicah.
Quilmes chop \$ 0.25

Samo pristna pijača
Menjevanja denarja po vsakovo dnevnem tečaju

KROJAČNICA IN TRGOVINA

GORICA

Nudi cenj. rojakom veliko izbero najboljšega blaga po zmernih cenah.

Delo in postrežba prvostna.

Priporoča se
FRAN LEBAN

Avda. del Campo 1080
U. T. 59-3102 Buenos Aires

ZA POUK IN ZABAVO

Zanimiva raziskavanja v Peruju

Ko so Španci pod Pizzarom pridli v Peru in zadavili kralja Atahuualpa, so nemudoma zasedli in uničili mogočno trdnjavo Saksahuaman, ki so jo Inki zgradili na nekem hribu v obrambo svojega glavnega mesta Cuzka in kot erediščno obožnega utrjenega sistema za obrambo svoje države. Španci so dobro vedeli, kaj delajo, kajti proti tej ciklopski zgrajeni trdnjavi bi ne opravi njihovi topovi ničesar, če bi se napolnila z branci. Se danes bi bila malone nezavzetna. Ogromni kvadri te trdnjave so rabili osvajačem deloma za zgraditev novega, španskega Cuzca, deloma so pa ležali dolga stoletja pod zemeljsko gruščnato plastjo.

Sele sedaj se so začeli perujski arheologi pod vodstvom prof. Villacarcela zanimati za te ostanke. Kar so odkopali, nam daje jasen pojem o visoki stopnji inkaške gradbene in utrjevalne umetnosti.

Na treh straneh, kjer pada hrib navpično v globino, so graditelji zavarovali Saksahuaman se z mogočnim kamenitim zidom, proti četrti strani, kjer je bil dohod v trdnjavo, pa celo s tremi zaporednimi zidovi, ki potekajo v presekanju črti. Ob teh zidovih in med njimi so bili globoki in široki prekopji, na raznih krajih so bila vrata, ki so se dala zapirati z velikanskimi, premakljivimi kameniti kvadri. Kakšno delo so izvršili tu storoindijanski graditelji, je najbolje razvidno iz tega, da so kamenite klade v zidovju merile in dolžino tudi do 7 m in tehtale 30 do 40 ton. Kako so s samo človeško močjo prenesli te velikane iz zelo oddaljenih kamenolomov na vrh gore, nam je naravnost nepomisljivo. Se danes pripoveduje ustno izročilo o velikanski kladi na polovici višine, da je tisoč delavec niso modli spravili na vrh. Hipoma pa se je utrjala in zdrobila na poti navzdol na stotine ljudi. Izročilo pravi, da je skala potem pretakala krvave solze, a še danes jo imenujejo "trudni kamen."

V zidovju leži klada na kladi in ob kladi, ne da bi bile med seboj zvezane z ometom, kar bi bilo tudi oddveč. Kamen pa se točno priljepla kamnu. V notranjosti trdnjave so našli ostanke številnih poslopji, ki izdajajo, da so rabila kot vojašnice in eklatišča. Neka vojašnica, ki je še danes več metrov visoka, ima dva dolga prostora, a v njih mogočnem zidovju je nešteto pravih sobic. Tu so bivalne menda vojaške garnizije. Posebno zanimanje zbujajo tudi okrogla zgradba, ki jo obdajajo tri koncentrična obzidja. Skozi ta obzidja gredo številni, jarkom podobni hodniki na vse strani do drugih poslopji. Tu je bil menda rezervoar za vodo, ki ga je polnil sistem sifonskih cevi z vodo z nekega drugega hriba.

Poleg teh velikih najdb zanimajo tudi neštete majhne, tako mramornata skrinjica, ki vsebuje šest cilindričnih, s pokrovi zaprtih oddelkov. V teh oddelkih so ostanke rdeče, modre in rumene barve — s katero so se sminkali inkaški vojščaki. Na stotine so našli majhnih kamenitih kincev, ki predstavljajo lamo, perujsko domačo žival, dalje tudi nešteto bakrenih dvojnih sekir in drugega orožja. Saksahuamana ne bo inočeje restavrirati, ker bi to zahtevalo tisoče delavcev in milijone denarja, njegove izkopanine in ostanke pa nam bodo dali jasno sliko o sposobnosti čudne inkaške kulture.

ŽENSKI KOTIČEK DRŽAVA ŽENSK

Neka ameriška ekspedicija, ki se je te dni vrnila iz Kitajske, poroča o zanimivem rodu, ki živi tam in ga vladajo ženske.

Ljudstvo se imenuje To Rung in biva ob izviru Rumene reke. Ženske so si dobile prevladujoči vpliv zaradi svoje velike telesne sile, ki si jo znajo ohraniti do visoke starosti. Vsaka ženska ima po več mož in tudi začasno zakonsko življenje je za moža obvezno. Za otroke morajo skrbeti tisti možje, ki jih ženske označuje za očete. Samo ženske imajo nadalje pravico uganjati trgovino. Če ne smejo možki brez dovoljenja svojih močnejših polovic

že zunaj doma storiti ničesar, tem bolj se jim morajo podrežati potem v hiši.

ŠKODLJIVA RAZVADA

Mnogi ljudje imajo razvado, da čitajo v postelji, posebno takšni, ki trpijo zavoljo nespečnosti. Ti ljudje večinoma sami priznavajo, da je takšno čitanje za glavo, roke in oči zelo neudobno, nevzorna razsvetljava pa vpliva kvarno na vid. A tudi duh nima dobrega od čitanja v postelji.

Brezpomembno štivo pač lahko kdaj povede človeka do zaželjenega spanja, običajno pa je štivo zanimivo in spanje samo zadržuje. — Včasih vpliva celo tako močno, da deluje še v spanju dalje in povzroča nemirne sanje. A tudi v najboljšem primeru ima čitanje v utrujenem stanju malo pomena, ker mu duh ne sledi popolnoma. To opazimo posebno na tem, da se časih izbralne omotice zbudimo k polni zavesti in moramo po več strani pogledati nazaj, da dobimo spet vodilno nit štiva.

Iz teh se mnogo drugih izkušeni je preočito, da je čitanje v postelji ne samo nepraktično, ampak tudi nezdravo.

Najnovjša kopalna moda kaže že manj nogote

S POMLAJEVANJEM NI NIČ

Angleški vojaški zdravnik Arland je objavil senzacionalen spis, v katerem razkiva, zakaj je v zadnjih letih postalo okrog prof. Stenbacha in Voronova vse tako tiho. Vzrok je preprost: oba raziskovalca nista imela s svojimi nekoč tako senzacionalnimi operacijami nobenega trajnega pomlajevalnega uspeha. Arland je preiskal 15 operirancev in operirank, v 14 primerih ni ugotovil absolutno nobenega izboljšanja v primeri s stanjem pred operacijo, ena izmed pacientk pa je kazala izboljšanje, ki je pa preveč neznanostno, da bi opravičevalo nevarne pomlajevalne operacije. Posebno operacija po metodi Voronova povzroča vnetja, ki ogrožajo pacientovo življenje.

V znanstvenih krogih so zbudila Arlandova izvajanja veliko pozornost in je pričakovati hudih debat. Vsekako je videti, da pomlajevanja, kakor smo si ga predstavljali nekoč, še ni na svetu. Morda pa bodo večji uspehi nekrvave metode z novopridelanim umetnim spolnim hormonom, ki je končno tudi uspeh Steinhachovih raziskovanj.

ZA NAŠE KUCHARICE

PIŠKOTNA TORTA I.

Mešaj 10 minut 16 rumenjakov, dodaj 28 dkg sladkorja z vanilijo. Polagoma primešaj 8 beljakov, stopenih v sneg, in 21 dkg riževe moke. Peči 45 do 60 minut.

PIŠKOTNA TORTA II.

Mešaj pol ure 8 rumenjakov in 32 dkg sladkorja z limonovo lupino in vanilijo. Primešaj sneg 8 beljakov in 20 dkg moke. Peči 45 do 60 minut.

ZA KRATEK ČAS

Logično

Danko: "Mama, jaz sem pa videl, kako je sestra Anka danes poljubila gospoda Mlača in on njo."

Mama: "Onačva sta že zaročena, veš, zaročenca pa se smeta poljubiti."

Danko: "Pa kaj se smejo samo zaročenci poljubljati?"

Mama: "Kajpaai!"

Danko: "Hm, potemtako je papa zaročen z našo kuharico, striček Mirko s sobarico in svojo šiviljo, jaz pa z našo muco."

Praktično

Dva dni pred poroko sem izvedel, da izda moja bodoloča dva tisoč dinarjev na mesec samo za šiviljo."

"Kaj si pa potem napravil?"

"Šiviljo sem vzal."

Poslednja neumnost

"Ali smem prositi za roko vaše hčerke?"

"Ne, prijatelj, preveč neumnosti ste mi že napravili."

"Častna beseda — to bo zadnja!"

KRIŽI IN TEŽAVE

Dr. Leon Brunčko

I.

Rezika je bilo brhko dekle, staro kvečjemu dvajset let. Ziva, vesela in razposajeno njeno čebljanje je razmajalo tudi največjega godrnjača.

Tako se je zgodilo, da Rezika v celi lepí Sentlovenski dolini, kakor je dolga in široka, ni imela nobenega sovravnika. Če je morda med njenimi tovarišicami katera z zavistnim jezičkom zmanjševala njeno splošno priljubljenost, med možkami pa prav gotovo niso našli nikogar, ki bi jo bilo krivo gledal. Vse jo je imelo rado, staro in mlado, prav posebno pa še otroci.

Rezika je bila namreč učiteljica ročnih del v St. Lovrencu na Pohorju. Pred dobrim letom je bila prišla senkaj iz Maribora, v katerega bližini je bila, kakor je pravila, tudi doma. Starši so ji bili pomrlji in neka daljna sorodnica pokojne matere jo je bila vzela k sebi v ta kraj. Njena prva mladost jo je torej zanesla baš v srce zelene Pohorja in Rezika je bila prav vesela. Saj je bila že iz Maribora občudovala to razsežno gorsko telo in s prijateljicami je bila že večkrat napravila tudi kak izlet k Sv. Bolfenku, enkrat celo k Sv. Arihu nad Rušami. Vedno ji je ugajalo tu gorji in vsaki-krat se je vračala z božanskimi ču-

stvi v srcu, kakor prepojena svežega, krepkega zraka.

Ni bila torej prav nič razočarana, ko jo je usoda zanesla v St. Lovrenc sredi Pohorja. Bila je pač otrok narave. Dolga otroška leta med hladnim mestnim zidovjem so jo prej odračala od mesta, kakor pa vabila.

Zato se je bila tudi z vso ljubeznijo lotila vzgoje in pouka na tem svojem prvem službenem mestu. Z mladino, katero so ji bili zaupali, je občevala kakor s sebi enakimi, hodila je z otroci na sprehod in na izlete, jih obiskovala doma in na paši, se z njimi igrala ter z njimi prepevala. Zato pa ji tudi stari otrok nikoli niso rekli drugače nego "naša učiteljica", čeprav je bil njen službeni delokrog med šolsko mladino prav omejen.

Stanovala je na prijaznem holmčiču nad trgom pri priletni vdovi v mali, čedni hišici. Sredi med samim sadnim drevjem je stala hiša, pred njo pa je duhtel, s platom ograjen, majhen vrt, poln zelenjave in rož. Od tukaj se ji je odpiral lep in prostran razgled po trgu in po vsej dolini, skoro tja doli do Puščave. Stolp slavne romarske cerkve, posvečen Mariji Devici v Puščavi, jo je baš še vabljivo pozdravil iz za zelenja. Proti severu pa, e precej visokega hriba, pisano posejanega z lepimi kmetijami, je molel proti nebu svoj rdeči prst Sv. Ignacij. Kolikorkrat je Rezika slonela na oknu svoje sobice in uživala ta krasni, na vseh zemeljskih darovih tako bogati božji svet!

Tako tudi danes. Večerilo se je. —

Solnce je bilo šlo k počitku. Lahna tančica sonmraka je legala na zemljo. Od vseh strani so zadoneli zvonovi Mariji v pozdrav ter dnevu v slovo. Posebno od Puščave sem je prihajalo veselo potrkovalje, vedno znova in znova še prepletalo z odmevom in se spajalo, zdaj tišje, zdaj razločneje v božajočo melodijo, ki je nehote zgrabila srca vseh ter jih na mehkih, nevidnih perutih ponesla proti nebeške mu svodu. Vmes pa se je zamolklo oglašalo pokanje možnarjev.

Bil je sobotni večer. V nedeljo pa bo obhajala puščavska Mati Božja svoj veliki praznik. Rezika se je že veselila jutrišnjega dne, na žegnanje v Puščavi, na tieto vlovjanje in vrvenje romarjev od blizu in daleč. — Spomnila se je, kako je lani ob istem času z zanimanjem in sočutjem opazovala narod pri tem pobožnem opravilu.

Da, lani na dan sv. Gospojnice se je bila tudi Rezika prvič, odkar je v St. Lovrencu, z odprtimi očmi in strmečo dušo pomešala med to ljudsko morje ter hodila od šotora do šotora. Vse jo je zanimalo, vse ji je bilo novo. In takrat je bilo — baš je stala pred šotorom, kjer so prodajali lecte in medicino —, ko je pristopil k njej Grobnarjev Tone in spoštljivo prijel za klohub.

"Gospodična Rezika," je dejal, "gotovo bi Vam bila všeč ena ali pa druga teh sladkih drobnarij. Brez odpustkov ne smete odtod. Izberite!"

Rezika ga je pogledala. To je bil tisti fant, ki jo je, kjer je bila

in karnor je šla, že odkar je v St. Lovrencu, vedno od daleč spremljal s svojimi očmi, tiho in vdano. Že večkrat je bila opazila to, toda še nikdar se ji ni bil približal. Bil je sin večjega kmeta in gostilničarja v dolini. Tudi kovačija je bila v hiši.

"Tu je izbira težka", se je pošalila. "Človek bi najraje kar vse zagrabil in pobasal."

In že je grabil Tone v bogato zalogo prodajalčevu ter ponujal Reziki. Čim bolj pa se je ona smejala in branila, tem vztrajneje jo je prosil, dokler ji ni nazadnje stisnil v ročno torbico najrazločnejše elastične. Ko je nato doma pregledovala Tonetov dar, je našla med drugim tudi veliko levo srce in na belem traku iz papirja napis:

"In če ves svet te zapusti, ljubezni moje konec ni."

Lahen usmev je šinil Reziki preko razgretega lica pri pogledu na to prikrilo ljubezensko izpoved mladega Grabnarja. Da, on jo ima rad! To ji je postalo sedaj jasno in nehote jo je prešinila topla zavest varnosti. Vedela je, da je našla v njen zaščitnika.

Na to in še na marsikaj drugega se je spomnila nocoj Rezika, ko je, glavico z bujnimi kostanjevimi lastni naslanjajoča na bele mehke roke, zrl skozi okno v toplo poletno noč. Od tistega pomembnega dne lani v Puščavi je govorila s Tonetom le redkokdaj. Zdelo se ji je, kakor da se jo izogibljive, kakor da se boji križati njeno pota. In vendar jo je vsakiokrat pogledal tako milo, da se ni mogla motiti v svojih čustvih. Že zato ne, ker ji je med tem že na razne načine pokazal svojo nagnjenje. Tako na primer je prispeval k stroškom izleta, ki ga je napravila s svojimi učenci v Ribnico ter na Veliko Kepo, prispeval toliko, da je bil skoro ves izlet že samo iz njegovega plačana. Minulo zimo ji je potom vdove, pri kateri je stanovala, daroval iz svojega gozda mnogo drv, da ni niti najmanj občutila mraza.

Vse to je vsakiokrat zvedela šele pozneje in od drugih, nikdar od njega samega. Kadar so fantje ob krasnih jesenskih ali pomladnih večerih prepevali pred hišami, kjer je prebivalo kako dekle, so obstali tudi pod njenim oknom ter zapeli. Skoro vsakiokrat je pri takih prilikah opazila tudi njega, kako je, stoječ bolj ob strani za drevesom, izbiral pesmi, katere so nato zapeli. V tem, da se fantje niso nikoli spozabili, je čutila Tonetov vpliv. Sploh je v vsem, kar je storil njej na ljubo, vladala taka nežnost in obzirnost, da jo je naravnost ginilo.

Zgodilo se je res tudi že, da so jo fantje kak večer dražili s petjem bolj opolzke vsebine. Toda storili so to vsikdar le na lastno pest, kajti Tonea ob takih prilikah nikdar ni bilo med njimi. In vselej je Rezika, to spoznaveši, pregnala zbadljivce. Bodisi je našuntala na nje psa, zvestega Sulšana, ali pa jih je pošteno polila z vodo. Kakšno veselje je imela, ko je potem slišala, kako so copotaje bežali

KROJAČNICA

LEOPOLD UŠAJ

Vam nudi najboljšo postrežbo. Ne izbero imate vsakovrstno blago.

Zmerne cene.

Diplomirana Krojačnica

GARMENDIA 4973 — PATERNAL

(Pol kvadre od postaje)

SLOVENSKA GOSTILNA

CALLE TRELLES 1167 U. T. 59-2382

Vsako nedeljo domača zabava

Svira izvrsten kvartet

ZBIRALIŠČE NAŠIH ROJAKOV OBŠIRNI PROSTORI TER IGRIŠČA ZA KROGLE IN KEGLJE

Domača — postrežba — Zmerne cene

- Vsak rojak je dobrodošel -

MALI OGLASI

KROJAČNICA IN TRGOVINA

raznovrstnega blaga se priporoča
SEBASTIAN MOZETIČ
Osorio 5025 — Paternal
SLAMNIKI OD \$ 1.95 DALJE

ŠIVILJA - MODISTKA

izdeluje fine in navadne obleke po najnovjši modi in zmernih cenah
Anica B. Dolšček
Calle Nueva York 3766 (blizu postaje V. Devoto) U. T. 50-0944

ROJAKOM V VILLA DEVOTO

se priporoča slovenski mlekar
JOSIP BREZAVŠČEK
Raznaša sveže in pristno mleko na dom. Točna in vestna postrežba.
Pje. Nene. 1973 — Villa Devoto.

DR. MIGUEL F. VAQUER

Zdravnik bolnišnice Rawson in Sala-Lerry. — Clínica General de Niños.
Tinogasta 5744 U. T. Liniers 548

KROJAČ, diplomiran v Bs. Airesu, Vam napravi obleko po najmodernejšem kroju in po najnižji cenl.Rojakom se priporoča: JOSIP FAGANEL, Solís 1235 (blizu trga Constitución).

Dobrodošč 'Restaurant y cerveteria' na najbolj prometni točki Dock Suda (nasproti elektrarne CHADE) prodam ker prevzamem drugo podjetje, samo za \$ 1.250. Zasluzek dober in se o tem lahko interesent prepriča. — Facundo Quiroga 1599, DOCK SUD.

PREKOMORSKA POŠTA

Iz Evrope dosepejo

10. Cap Arcona
11. Grał Osorio
15. Formose in Arlanza
18. Neptunia

Proti Evropi odplujejo

12. Cap Arcona
14. C. S. Tome
15. Campana
16. Pssa. Maria

Jugoslovanskim GOSPEM

želim vse najboljše v novem letu 1935. Ako Vam preteklo leto ni dalo onega, kar ste pričakovala, naj bo pa novo leto polno sreče za Vas! Življenje je dragoceno in življenje postavlja tudi mnogo vprašanj: Kako naj se ohranim zdrava in večno mlada, polna duševne lepote? In kako z otroci? Ne mučite si glave s takšnimi in podobnimi vprašanji: obiščite me in povem Vam, kaj Vam manjka in kako morate skrbeti za svoje telesno in duševno zdravje!

Dipl. babica F. Beneš Bilek, Lima 1217

dal po hribu. Se danes se je morala Rezika pričrčno smejati, ko ji je spomin na pretekli dni pričaral pred oči take in podobne prizore. Njeno srce je bilo še mirno, niti pri Tonetovem imenu ni jeknilo.

Kakor v glutnji novih, pretresujočih dogodkov je Rezika utopila obraz med svoje duhteče cvetje na oknu. Med tem je bilo že davno prenehalo zvonjenje pri domači cerkvi in njenih okoliških tovarišicah. Tudi od Puščave sem ni bilo več čuti potrkovaljave. Sveta tišina je zavladala krog in krog. Le tu pa tam se je oglašil kak vaški pes in sosed mu je odgovarjal.

Milijoni zvezdic so svetili na kristalno čistem nebu. Tam na vzvodu so se pojavili prvi ebrebrni žarki vzhajajoče lune. Od daleč so pritrjeno priplavali glasovi petja vasujočih fantov in spet utihnili. Tam na levo, iz smeri proti Pečnjaku je nekdo zavriskal. Sicer pa vse tiho. Bližala se je polnoč.

Rezika je še enkrat poljubila svoje rože, razpletla svoje bujne lase, da so ji v gostih valovih vsuli po mehkih belih plečih in hrbtu. S prožnim skokom se je zahtela pod odejo in čez malo minut nato epala spanje, kakoršno daje sveža mladost in čista vest. Tako ni čula, kako so fantovske popevke prihajale vedno bliže. Po daljšem odmoru pa je naenkrat zavnelo tik pred njenim oknom, najprej tiho nato pa vedno glasneje: "Je pa davi slanica pada!"

(Nadaljevanje.)